

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. VI. Vtrum plures persona diuina possint assumere vnam numero naturam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

Resp.

Resp. Negando conseq. & dico hanc voluntariè fingi in re tanti momenti sine vrgenti ratione & contra aperta verba Concilij Toletani supra relata.

Confirm.

Conf. si natura diuina possit terminare alienam naturam, non indiget modificatione, igitur frustra de facto ponitur huiusmodi modificatio. Alia est ratio potentie generatiue in Deo; illa enim est potentia notionalis, & ad actum notionalis, per quem persona necessariò producitur; vnde quamuis competat diuinæ naturæ, requirit tamen tanquam conditionem esse in persona quæ sit prior origine, & ita diuina natura sortitur in solo Patre rationem principij quo generationis diuinæ. Mysterium Incarnationis nihil simile exigit, cum sit opus ad extra, supponens omnia in diuinis constituta quoad intrinseca; igitur si vnio fiat in essentia, nullo modo requirit eam modificationem, & proinde dicendum erit ea mediante omnes personas vniti.

26. Prob. 4.

Prob. 4. per mysterium Incarnationis effectum est, vt Deus & homo in eandem personam conuenirent, seu vt eadem persona esset Deus-homo; vt constat ex dictis supra quaest. 2. art. 2. & patet ex Concilijs; ergo nisi grauis aliqua ratio vigeat, non debemus assignare aliam rationem terminandi præter eam quæ præcisè est necessaria & sufficit vt Deus-homo sit vna persona. Ad id autem abunde sufficit personalitas; igitur non debemus asserere diuinam naturam esse rationem terminandi naturam humanam in mysterio Incarnationis, præsertim cum Concilia vt minimum indicent personalitatem esse huiusmodi rationem.

Obiectio contra conclusionem.

Dices: personalitas & diuina essentia non distinguuntur à parte rei; igitur si vnum terminatur etiam aliud terminabit.

Resp.

Resp. neg. conseq. quia vt relatio dici possit terminare inmediate, & non natura diuina, sufficit inter illa distinctio rationis ratiocinata, quæ sufficit vt res aliqua varias denominationes fortiri possit; vnā propter aliquam rationem sibi competentem; aliam verbò propter aliam rationem, vt constat ex materia de Trinitate; essentia est communis tribus personis, non tamen relatio illi identificata; Filius generatur, non essentia; Filius producitur per intellectum, non per voluntatem; cum tamen hæc idem sit cum intellectu. Vnde in præsentī relatio Filij potest esse ratio terminandi naturam humanam, licet id non competat diuinæ essentia.

27.

Corollar.

Ratio personæ in Christo est alterius conditionis quam in alijs hominibus, non tamen ratio hominis.

Ex his patet id quo Christus-homo est persona esse relationem, & per consequens in illo homine rationem personæ esse alterius conditionis quam in alijs hominibus, non tamen rationem hominis, ea enim sumitur à natura humana quæ in illo homine est eiusdem speciei cum naturis aliorum hominum.

ARTICVLVS III.

Vtrum abstracta personalitate per intellectum natura possit assumere?

28.

THOMAS videtur affirmare; si tamen solutiones primi & secundi argumenti bene considerentur, solum vult quod si consideremus naturam vt considerant Iudei, non concipiendo tres relationes, nihilominus adhuc concipiatur potens

assumere, quia nihilominus conciperetur tanquam persona. Vnde S. Th. hoc loco non fauet sententiæ quæ astruit communem substantiam seu absolutam.

Quod si ea detur in Deo (de quo propriè agendum est in materia de Trinitate) videtur posse inmediate terminare naturam creatam, quia in ratione terminandi non debet censeri minus perfecta quam relatiua.

2. Illa substantia ex hypothesi potest efficere vt natura diuina subsistat, quidni vt subsistat natura creata?

Porrò eo casu non esset necesse naturam humanam personis inmediate vniri; sed quemadmodum de facto vnica vnio humanæ naturæ inmediate cum personalitate Verbi sufficit, vt diuina natura dicatur vnita humanitati: ita illo casu vnio inmediate cum substantia communi sufficeret vt Pater, Filius, & Spiritus Sanctus essent vnici naturæ humanæ, & vt singula personæ dicerentur homo. Quamuis enim per hanc vnionem non tribueretur inmediate esse personale, mediatè tamen tribueretur: cum per hanc vnionem omnes personæ diuinæ subsisterent in natura humana, & humanitas careret propria personalitate mediatè terminaretur personalitate aliena. Videri possunt dicta in dubio art. 1. & sequitur ex varijs sententijs, quas reculimus in dubio art. 2. de ratione terminandi in Incarnatione prout reipsa peracta est.

ARTICVLVS IV.

Vtrum vna persona possit sine alia naturam creatam assumere?

AFFIRMAT. Quod est de fide, ex eo quod constat solum Filium in Incarnatione assumpsisse naturam humanam. Videri potest Conc. Lateranense sub Innocentio 3. & refertur capitulo, *firmiter* de summa Trinitate, & Conc. Toletanum 6. & 11. in confessione fidei. Ratio est aliquoties assignata, quòd videlicet quamuis Incarnatio à tota Trinitate sit effecta, terminus tamen sustentans naturam humanam sit solus Filius. Quæ res explicata est art. 2.

ARTICVLVS V.

Vtrum qualibet persona diuina potuerit humanam naturam assumere?

AFFIRMAT. Patet ex eo quòd in singulis personis sit æqualis potentia, & consimilis ratio terminandi; ergo si vna persona possit assumere, possunt etiam alia.

ARTICVLVS VI.

Vtrum plures persona diuinæ possint assumere vnā numero naturam?

AFFIRMAT. Et quidem quòd id fieri possit successiuè, nullo modo potest dubitari; si enim Filius desineret terminare naturam humanam, Pater non minùs posset eam assumere quam si nunquam fuisset assumpta. Neque enim natura reddita est incapax de nouo assumi quòd prius fuerit assumpta, neque minor est in Patre vis actiua & vis terminandi quam ante.

Verum

S. Th.

29.

Nō tribue-

Resp. affir.

est de fide.

30.

Later.

Tolet. 6. &

11.

Resp. affir.

Resp. affir.

31.

Verum S. Th. non solum de illo modo intelligitur; sed vult quod etiam simul plures personae possint assumere: ita ut simul una eademque natura humana terminetur personae Spiritus Sancti. Hoc autem casu esset unus homo, ut docet responsio ad 1. de quo infra. Item eo casu esset communicatio idiomatum inter hunc hominem & singulas personas, non tamen inter personas quoad personalia, cum una persona non supponeret pro alia, ut docet responsio ad 3. de quo infra. De ipsa conclusione est difficultas. Itaque

D V B I V M

Utrum plures personae possint eandem numero naturam simul immediate assumere?

Dico immediate, quia si natura diuina possit immediate terminare naturam humanam, dubium non est quin plures personae diuinae possint eandem saltem mediate terminare. Quaestio est num id possint immediate, ita ut singulae sint ratio terminandi. Quae in re duplex est sententia.

Prior negat; quare tenet Scotus distinct. 1. q. 2. §. ad questionem igitur. Rich. eadem distinct. art. 1. q. 4. & quidam alij, eamque probabilem censet Lorca disp. 23. num. 6. Posterior asserit: ita S. Th. hic, & communiter eius discipuli. Durand. distinct. 1. q. 3. Gabriel eadem distinct. q. 1. art. 3. dub. 3. & plures alij.

Hae sententia videtur omnino verior. Prob. in singulis personis est consimilis vis terminandi, nec potest facile ostendi quod una persona assumens obstat quod minus alia possit assumere; in natura autem assumptibili est capacitas obedientialis, ut à pluribus possit assumi; ergo. Minor prob. non est illa implicancia quod natura unita uni personae, eique inexistens, secundo inexistat alicui alteri; nam illi duo modi existendi inter se non repugnant.

Dices: esse repugnantiam, quia data hypothese, una eademque natura haberet duos terminos adequatos, quod omnino repugnat.

Conf. natura terminata propria subsistentia non potest recipere alienam; quia per propriam subsistentiam adequatè terminatur. Igitur repugnat naturam habere duos terminos adequatos.

Resp. negando id repugnare, cum etiam naturaliter conveniat naturae diuinae, quae subsistit tribus subsistentiis relatiuis, ita ut ratione singularum sit per se & vltimò terminata. Quod conuenit naturaliter diuinae naturae, non videtur villo modo repugnare quod minus possit supernaturaliter tribui naturae creatae.

Dices: natura diuina ex infinita sua perfectione id postulare; ergo ex eo quod illi conuenit non aptè deducitur posse tribui naturae creatae & finite.

Resp. non deduci, positum ostendendo & à priori id posse tribui; sed solum à posteriori, scilicet ex eo quod natura diuina terminetur tribus subsistentiis, deduci non repugnare naturam pluribus terminari; & proinde cum non appareat repugnantia ob quam natura creatae id

non possit, non esse negandum diuinam potentiam; neque propterea censendum naturam creatam requirere infinitam perfectionem, quia id non conuenit ei ex connaturali exigentia, sed solum ex omnipotentia facientis.

Ad confirmationem prioris argumenti Resp. neg. assumptum; nam ratio propter quam natura non replicata non possit subsistere simul propria subsistentia & aliena, non est quod per propriam adequatè terminetur, sed quod per se existat, ita ut nulli inexistat; qui modus existendi directè repugnat ei qui est inexistere alteri; quem modum consequitur, quando terminatur aliena subsistentia. Adde si natura non replicata habens propriam subsistentiam possit ab alio assumi, ipsamet subsistentiam assumens iam, ut infra ostendetur, quod apertè repugnat rationi subsistentiae, quae si sit personalis, est vltimus rei terminus reddens illam incommunicabilem vltiori supposito.

Petes, an ad hoc ut tres personae assumant vnam numero naturam, plures uniones requirantur?

Asserit Suarez disput. 13. sect. 2. §. Deinde ad praesentem. Lorca disput. citata num. 12. existimat in sententia S. Thomae (quam etiam probabilem asserit) debere vnicam constitui, quae respiciat tres personas, & essentialem ordinem dicat ad illas tanquam ad terminum, quia censet non posse terminare ut plures, sed ut habent rationem vnius termini adequati.

Resp. utroque modo fieri posse, videlicet & vnicam unionem concurrentibus singulis personis per modum termini partialis, ut censet Lorca, & tribus unionibus intercedentibus, quarum singulae respiciant singulas personas ut suum terminum adequatum, & per quem adequatè subsistat humanitas: nam ex dictis patet quod non repugnet naturam pluribus terminis adequatis terminari, diuinam quidem naturaliter; creatam verò saltem supernaturaliter.

Dices 1. vna numero natura non potest simul pendere à pluribus causis totalibus; igitur nec potest simul pendere à pluribus personis tanquam terminis.

Varij ad hoc argumentum, quod Scotus facit pro sua sententia, variè respondent, & dicunt dependentiam naturae à subsistentia non esse tanquam à causa efficiente, de qua intelligitur antecedens. Sed ibi sistendo non soluitur argumentum; neque enim Scotus argumentatur ab vniuersali negato ad particulare, sed à simili.

Resp. igitur 1. negando antecedens; quia non est de ratione causae totalis ut effectus non dependeat re ipsa ab alia causa; siue, causa totalis non negat consortium alterius causae, sed solum dicit quod effectus sufficienter ab ea procedat, ita ut per virtutem quam de facto praebet, seclusa omni alia causa, idem effectus, & eodem modo procederet, &c.

Resp. 2. negando consequ. quia si fortè vnus effectus non possit procedere à pluribus causis effectiuis totalibus, id inde provenit, quod idem esse quod reciperet ab vna causa, eodem modo reciperet ab alia, quod non sequitur si eadem natura terminetur à pluribus personis, cum singulae personae tribuant distinctum esse personale. Nam natura humana per sui unionem cum persona Patris non solum in

35.

Ad superiorem confirmationem. Natura cur possit subsistere duplici subsistentia aliena: non item vna aliena simul cum propria.

Dubium incidens.

Duae sententiae.

36.

Resp.

Plures personae possunt assumere vnam naturam, tum vna vniione, tum pluribus.

Obiectio 1. Contra resolutionem principalem.

Responsio quorundam improbat.

37.

Resp. Auctoris prima. Potest idem effectus simul procedere à duabus causis totalibus.

Resp. secunda.

38.	genere inexistit aliena personae, sed personae Patris, & sortitur esse personale Patris; similiter unita personae Filij sortitur esse personale Filij.	minis persona; unde non agit de nostra hypothese.	41.
Obiectio 2.	Dices 2. natura non potest assumi quin assumatur eius vnio; cum sit modus qui afficit naturam, assumpta autem natura omnes eius modi assumi debeant, saltem ex consequenti; ergo si natura assumpta ab una persona possit assumi ab alia, vnio cum priore persona assumetur, quod repugnat. Quia inde sequitur personam quae huiusmodi naturam terminat assumendam; quod repugnat, tum generali rationi personae, tum peculiariter perfectioni personae diuinae, cui repugnat posse ab alio pendere.	Petes: an eo casu Pater, Filius & Spiritus Sanctus dicendi essent vnus homo, an vero plures homines?	Quaestio incidens.
Suar.	Suarez disput. 13. sect. 2. §. dices ex parte, responderet negando assumptionem, cum vnio sit modus a natura distinctus, qui non necessarii assumitur assumpta natura. Verum licet natura replicata assumi possit secundum vniam replicationem absque modis quos habet in alia replicatione, quod tantum ostendit exemplum ab eo allatum; si tamen natura non replicata assumitur, non videtur cum fundamento posse negari omnes eius modos, imò accidentia realia assumi saltem mediate.	Plures sunt hac de re sententiae, quas videre licet apud Medinam hinc posteriori parte. Aliqui existimant nec posse dici vnum, nec plures. Alij censent dicendum esse tres homines. Caiet. circa hunc art. in fine sentit non posse dici absolute vnum hominem, sed secundum quid vnum, cui adheret Med. supra.	Varij varie respondent.
Improb. responso Suaris.	Unde concedo datam hypothese vnionem humanitatis cum Patre assumendam a Filio, & e contra, neque id repugnare; neque inde sequi personam assumendam: nam persona assumens non recipitur in vnione vel natura assumpta, sed solum illa terminat; neque vnio est eius modus illam modificans. Unde nullo modo sequitur quod si vnio in aliquo recipitur, in eodem debeat recipi persona assumens.	Verius est dicendum vnum hominem, vt S. Th. responsione ad 1. & communius alij. Quia vt dicatur substantiue vnus homo, sufficit vnitas forma, scilicet naturae humanae, quae ex supposito est eadem in tribus personis. Quemadmodum propter eandem deitatis formam tres personae diuinae dicuntur vnus Deus, & propter eandem rationem spirandi Pater & Filius dicuntur vnus spirator. Item tres personae dicuntur vnus creator propter eandem virtutem creatiuam. Ratio est, quod nomen concretum substantiuum representet suum significatum per modum subsistentis, & vt quod, abstrahendo ab vna vel pluribus subsistentiis, similiter abstrahendo a propria vel aliena. Argumenta quae in contrarium profert Med. sunt parui momenti.	Caiet.
Responso Auctoris.	Dices: vnionem essentialiter ordinari ad talem personam.	Item tres personae dicuntur vnus creator propter eandem virtutem creatiuam. Ratio est, quod nomen concretum substantiuum representet suum significatum per modum subsistentis, & vt quod, abstrahendo ab vna vel pluribus subsistentiis, similiter abstrahendo a propria vel aliena. Argumenta quae in contrarium profert Med. sunt parui momenti.	Medin.
Assumens naturam ab alio assumptam non assumit eius personalitatem.	Resp. solum inde sequi inesse vni personae id quod essentialiter dicit ordinem ad aliam personam tanquam ad terminum, non vero inesse aliam personam.	Ex hoc sequitur quod si Pater successiue assumeret humanitatem, Filio eam dimitte, dicendum esset vnum & eundem esse hominem in vtraque persona.	Auctoris resolutio. S. Th. Vt dicatur vnus homo sufficit vnitas naturae humanae.
Replica.	Resp. negando conseq. quia communicatio idiomatum non est inter supposita, cum ea differant, sed inter communia naturarum sumpta in concreto propter identitatem suppositi cui in sunt. Unde de singulis personis bene dicitur, hic homo est Deus, est creator, &c. similiter haec communicatio est inter propria vnus personae cum hoc homine, quia hic homo subsistit subsistentia singulari tum personarum. Hinc dici poterit: hic homo est Pater, est generans; hic homo est Filius, est genitus, &c.	Corollarium.	Ratio.
Soluitur.	Resp. negando conseq. quia communicatio idiomatum non est inter supposita, cum ea differant, sed inter communia naturarum sumpta in concreto propter identitatem suppositi cui in sunt. Unde de singulis personis bene dicitur, hic homo est Deus, est creator, &c. similiter haec communicatio est inter propria vnus personae cum hoc homine, quia hic homo subsistit subsistentia singulari tum personarum. Hinc dici poterit: hic homo est Pater, est generans; hic homo est Filius, est genitus, &c.		42.
39.	Dices 3. si plures simul assumant eandem naturam, sequitur vniam personam posse praedicari de altera per communicationem idiomatum. Quod patet: hic homo est Pater, hic homo est Filius; ergo Filius est Pater.		
Obiectio 3.	Resp. non magis sequi, quam sequatur Patrem praedicari de Filio ratione conuenientiae in eadem diuina natura. Unde		
Resp.	Resp. negando conseq. quia communicatio idiomatum non est inter supposita, cum ea differant, sed inter communia naturarum sumpta in concreto propter identitatem suppositi cui in sunt. Unde de singulis personis bene dicitur, hic homo est Deus, est creator, &c. similiter haec communicatio est inter propria vnus personae cum hoc homine, quia hic homo subsistit subsistentia singulari tum personarum. Hinc dici poterit: hic homo est Pater, est generans; hic homo est Filius, est genitus, &c.		
Communicatio idiomatum non est inter supposita: sed inter communia naturarum propter identitatem suppositi &c.	Dices 4. conclusio repugnat Anselmo lib. 2. c. 10. Deus homo, cap. 9.		
Obiectio Anselm.	Resp. neg. assumptum, ita enim habet: Plures enim personae nequeunt vnum eundemque hominem assumere in vnitate personae. Quare in vna tantum persona hoc fieri necesse est. Quo loco S. Anselmus supponens vniam personam hominis resultasse per mysterium Incarnationis, seu vnicam fuisse in Christo personam, ostendit plures personas non assumptisse humanam naturam in vnitate personae, quia inde non potuisset resultare vnica ho-		
Explicatur Anselm.			

ARTICVLVS VII.

Virum vna persona diuina possit assumere duas naturas humanas?

AFFIRMAT. Eo quod virtus infinita diuina non sit exhausta vnitione vnus naturae creatae cum diuina persona. Similiter vis terminandi in diuina persona non exauritur eo quod illa liberè terminet vniam naturam; ergo potest etiam aliam terminare. Praeterea nihil sequitur impossibile, eo quod persona habens aliquam naturam sibi unitam, assumat aliam; non enim repugnat duas naturas eadem inexistere, & ab eodem terminari.

Peti verò potest, an eo casu dicendi sint tres homines, an vnus homo?

Aliqui censent dicendos tres. Ita censuit S. Th. in 3. dist. 1. quest. 2. art. 5. ad 2. & 3. vbi plures alij idem sentiunt. Verum idem S. Doctor hic ad 2. censet dicendum vnum hominem, quod tenent multi alij.

Quae sententia videtur verior. Quemadmodum enim iam Christus simpliciter dicitur vnus propter vnitatem suppositi, quamuis plures in eo naturae inueniantur, ita in casu proposito non obstante pluralitate naturarum humanarum dicendum erit esse vnum hominem propter vnitatem suppositi. Ratio est modus quo concretum substantiuum representat intellectui suum significatum, quod videlicet illud representet vt subsistens, & non solum denotet significatum formale, sed etiam materiale, & proinde vt pluraliter praedicetur, requiratur vt significatum & formale & materiale multiplicetur; vt verò enuntietur singulariter.